

Informare cu privire ucenicia la locul de munca, reglementata de Legea nr.279/2005 privind ucenicia la locul de munca, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare

INFORMATII GENERALE

■ Ucenicia la locul de munca reprezinta formarea profesionala realizata in baza unui contract de ucenicie; Modelul – cadru al contractului de ucenicie este prevazut in anexa nr. 1 la HOTARARE nr. 855 din 06 noiembrie 2013 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de munca.

■ Ucenicia la locul de munca se adreseaza:

- persoanelor interesate, cu varsta de peste 16 ani, care doresc sa se concentreze pe invatare pornind de la situatiile profesionale reale, concrete, cerute de practicarea unei ocupatii direct la locul de muncă;

- angajatorilor care doresc sa organizeze activitati de ucenicie la locul de munca potrivit domeniilor de activitate, pentru locurile de munca declarate vacante.

■ Angajator este persoana fizica sau juridica ce poate, potrivit legii, sa angajeze forta de munca pe baza de contract individual de munca.

■ Poate incheia contracte de ucenicie si:

a) persoana fizica autorizata, daca face dovada ca presteaza de cel putin un an activitatea pentru care a fost autorizata;

b) intreprinderea familiala, prin reprezentantul acesteia, daca face dovada ca presteaza de cel putin un an activitatea pentru care s-a constituit ca intreprindere familiala.

■ Angajatorii care doresc sa organizeze activitati de ucenicie vor comunica agentiei pentru ocuparea fortei de munca, in a caror raza isi au sediul, respectiv domiciliul, locurile de munca vacante care pot fi ocupate prin incheierea de contracte de ucenicie, prin completarea formularului prevazut in anexa nr. 1 la H.G.nr. 174/2002, cu modificarile si completarile ulterioare, in termenul si in conditiile prevazute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurarilor pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca, cu modificarile si completarile ulterioare. Formularul va cuprinde urmatoarele mentiuni: la rubrica "Denumirea

C

upatiei" se adauga si sintagma "CU" care provine de la prescurtarea "contract de ucenicie"; codul COR (6 caractere) specific ocupatiei pentru care se incheie contractul de ucenicie; la rubrica durata incadrarii in munca se va completa durata contractului de ucenicie in functie de nivelul de calificare, asa cum prevede legea.

■ Ucenicia la locul de munca se organizeaza pentru calificarile stabilite prin legislatia in vigoare si pentru ocupatiile cuprinse în Clasificarea ocupatiilor din Romania, pentru care exista standarde de pregatire profesional, respectiv standarde ocupationale.

■ Pregatirea ucenicului se desfasoara in locuri de munca care sa permita dobandirea tuturor competentelor prevazute de standardul ocupational, respectiv de standardul de pregatire profesionala.

CINE POATE FI UCENIC?

■ Ucenicul este persoana cu varsta de peste 16 ani care, din vointa proprie, incheie un contract de ucenicie cu un angajator, in scopul obtinerii unei calificari.

■ Ucenicilor care au varsta cuprinsa intre 16 și 18 ani le sunt aplicabile prevederile Hotararii Guvernului nr. 600/2007 privind protectia tinerilor la locul de munca.

■ Poate incheia contract de ucenicie persoana care indeplineste cumulativ urmatoarele conditii:

a) face demersuri pentru a-si gasi un loc de munca, prin mijloace proprii sau prin inregistrare la agentia pentru ocuparea fortei de munca in a carei raza teritoriala isi are domiciliul sau, dupa caz, resedinta ori la alt furnizor de servicii de ocupare, acreditat in conditiile legii;

b) a implinit varsta de 16 ani;

c) nu are calificare pentru ocupatia in care se organizeaza ucenicia la locul de munca;

d) indeplineste conditiile de acces la formare profesionala prin ucenicie la locul de munca, pe niveluri de calificare, conform prevederilor Ordonantei Guvernului nr.129/2000, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.

■ Se pot încadra în munca în calitate de ucenici și următoarele categorii:

- a) cetățenii străini, precum și apatrizii care au obținut permis de muncă în România, conform reglementărilor legale în vigoare;
- b) cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai statelor semnatare ale Acordului privind Spațiul Economic European și membrii de familie ai acestora.

■ Maternitatea nu constituie motiv de discriminare în executarea uceniciei la locul de muncă.

CONTRACTUL DE UCENICIE

■ Este un contract individual de muncă de tip particular, încheiat pe durată determinată, în temeiul căruia o persoană fizică, denumită ucenic, se obligă să se pregătească profesional și să muncească pentru și sub autoritatea unei persoane juridice sau fizice denumite angajator, care se obligă să îi asigure plata salariului și toate condițiile necesare formării profesionale.

■ Se încheie obligatoriu de către angajator, în formă scrisă, în limba română și se înregistrează în termen de 20 de zile la inspectoratul teritorial de muncă județean, respectiv al municipiului București.

■ Anterior începerii activității, contractul de ucenicie se înregistrează și în registrul general de evidență a salariaților, care se transmite inspectoratului teritorial de muncă.

■ Angajatorul este obligat ca, anterior începerii activității, să înmâneze ucenicului un exemplar original din contractul de ucenicie.

■ Pe lângă elementele obligatorii ale contractului individual de muncă, contractul de ucenicie cuprinde și următoarele clauze referitoare la:

- a) denumirea calificării pe care urmează să o dobândească ucenicul – reprezintă calificarea cuprinsă în Registrul național al calificărilor profesionale din România care corespunde ocupației pentru care se încheie contractul de ucenicie (pană la intrarea în vigoare a Registrului național al calificărilor profesionale din România se utilizează Nomenclatorul calificărilor pentru care se pot organiza programe finalizate cu certificate de calificare, aprobat prin Ordinul ministrului muncii, solidarității sociale și familiei și al ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 35/3.112/2004, cu modificările și completările ulterioare);

)
denumirea furnizorului de formare care desfasoara programul de formare profesionala prin ucenicie la locul de munca sau, dupa caz, denumirea angajatorului daca acesta are calitatea de furnizor de formare;

c) numele coordonatorului de ucenicie si calificarea acestuia;

d) locul/locurile in care se desfasoara activitatea de formare profesionala - este/sunt stabilit/stabilite de catre angajator in urma consultarii cu furnizorul de formare (in situatia in care competentele cuprinse in standardul ocupational/standardul de pregatire profesionala nu pot fi dobandite la angajator, atunci locurile in care se desfasoara activitatea de formare profesionala, pot fi stabilite de furnizorul de formare si la alti angajatori sau, dupa caz, furnizori de formare);

e) durata necesara pregatirii teoretice si practice prin ucenicie la locul de munca;

f) obligatiile suplimentare ale angajatorului;

g) obligatiile ucenicului;

h) alte clauze, potrivit legii.

■ Durata contractului de ucenicie nu poate fi mai mare de 3 ani (36 luni) si mai mica de 12 luni, in functie de nivelul de calificare pentru care urmeaza sa se pregateasca ucenicul, astfel:

a) **12 luni**, in cazul in care ucenicia la locul de munca se organizeaza **pentru dobandirea unei calificari de nivel 2** (minim 360 ore pregatire teoretica si practica);

b) **24 de luni**, in cazul in care ucenicia la locul de munca se organizeaza **pentru dobandirea unei calificari de nivel 3** (minim 720 ore pregatire teoretica si practica);

c) **36 de luni**, in cazul in care ucenicia la locul de munca se organizeaza **pentru dobandirea unei calificari de nivel 4** (minim 1080 ore pregatire teoretica si practica).

■ Ucenicul poate fi supus unei perioade de proba care nu va depasi 30 de zile lucratoare.

■ Contractul de ucenicie poate inceta pe durata sau la sfarsitul perioadei de proba, conform prevederilor art. 31 alin. (3) din Legea nr. 53/2003, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.

■ In cazul in care contractul de ucenicie inceteaza pe durata perioadei de proba, la sfarsitul acestei perioade sau dupa expirarea perioadei de proba, dar inaintea expirarii termenului pentru care a fost incheiat, ucenicul beneficiaza pentru perioada lucrata de toate drepturile si are toate obligatiile prevazute de legislatia muncii, de contractul colectiv de munca aplicabil, precum si de contractul de ucenicie.

■ Drepturile si obligatiile angajatorului si ale ucenicului se stabilesc prin contractul de ucenicie, completat cu prevederile din contractual colectiv de munca aplicabil si ale regulamentelor interne, dupa caz.

■ Obligatiile suplimentare ale angajatorului sunt:

a) sa asigure ucenicului toate drepturile pe care i le confera un contract de munca incheiat pe durata determinata proportional cu timpul lucrat;

b) sa asigure ucenicului pregatirea practica necesara calificarii in care ucenicul se formeaza profesional;

c) sa asigure ucenicului accesul la pregatirea teoretica si practica corespunzatoare programului de formare profesionala, finalizat cu certificat de calificare profesionala a adultilor, in conditiile Ordonantei Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesionala a adultilor, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare;

d) sa asigure finantarea programului de formare profesionala a ucenicului, daca acest program nu este finantat din alte surse.

■ Obligatiile ucenicului sunt:

a) sa desfasoare activitatea în conformitate cu prevederile contractului de ucenicie;

b) sa participe la pregatirea teoretica si practica corespunzatoare programului de formare profesionala, finalizat cu certificat de calificare profesională a adultilor, in conditiile Ordonantei Guvernului nr. 129/2000, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare;

c) sa sustina si sa promoveze examenul de absolvire la terminarea stagiilor de pregatire teoretica si practica, pentru obtinerea certificatului de calificare profesionala.

■ Salariul de baza lunar, stabilit prin contractul de ucenicie, este cel putin egal cu salariul de baza minim brut pe tara in vigoare pentru un program de 8 ore pe zi, respectiv de 40 de ore in medie pe saptamana.

■ Durata timpului de munca este de 8 ore pe zi și 40 de ore pe săptămână, iar în cazul tinerilor cu vârsta de până la 18 ani, durata timpului de munca este de 6 ore pe zi și 30 de ore pe săptămână.

■ Este interzisă utilizarea ucenicilor la prestarea altor activități și/sau exercitarea altor atribuții în afara celor care au ca obiect pregătirea teoretică și practică conform contractului de ucenicie.

Documente necesare pentru încheierea contractului de ucenicie

- a) actul de identitate, original și copie;
- b) certificatul de naștere, original și copie;
- c) copii legalizate ale actelor de studii care atestă îndeplinirea condițiilor de acces la formare profesională prin ucenicie pe nivelurile de calificare prevăzute de legislația în vigoare;
- d) certificat medical care atestă faptul că cel în cauză este apt pentru prestarea muncii în care se organizează ucenicia;
- e) dispoziția de repartizare, eliberată de agenția pentru ocuparea forței de muncă;
- f) contractul de formare profesională, copie.

FORMAREA PROFESIONALĂ PRIN UCENICIE LA LOCUL DE MUNCĂ

■ Programele de formare profesională prin ucenicie se pot organiza la cererea angajatorilor care doresc să încheie contracte de ucenicie cu persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, potrivit art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 279/2005, cu modificările și completările ulterioare.

■ Persoana aflată în căutarea unui loc de muncă, care dorește să beneficieze de un program de ucenicie, depune la agenția pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau, după caz, reședința o cerere pentru a beneficia de un program de ucenicie - modelul cererii este prevăzut în anexa nr. 4 la HG nr. 855/2013.

La programele de formare profesionala prin ucenicie sunt admise numai persoanele apte de munca care au beneficiat de informare si consiliere privind cariera in conditiile Legii nr. 76/2002, cu modificarile si completarile ulterioare.

■ In vederea pregatirii ucenicului, angajatorul care nu este furnizor de formare încheie un contract de prestari de servicii de formare profesionala, cu un furnizor de formare, pe aceeasi perioada ca si contractul de ucenicie.

■ Formarea profesionala prin ucenicie la locul de munca cuprinde pregatirea teoretica si pregatirea practica, in conformitate cu prevederile legale in vigoare si, dupa caz, cu legile speciale care reglementeaza acea ocupatie.

■ Timpul necesar formarii profesionale a ucenicului este inclus în programul normal de munca si este corelat cu scopul, obiectivele, continuturile formarii teoretice si practice.

■ Formarea practica a ucenicului este realizata sub indrumarea si supravegherea formatorului furnizorului de formare. Furnizorul de formare poate conveni cu angajatorul ca supravegherea si indrumarea formarii practice a ucenicului, sa se poata realiza si de catre personalul de specialitate numit de angajator.

■ Salariatii angajatorului pot asigura formarea profesionala a ucenicului/ucenicilor numai daca acestia au calitatea de formatori in conditiile legislatiei privind formarea profesionala a adultilor; pentru a putea desfasura aceasta activitate, salariatii angajatorului pot avea relatii de munca, in conditiile legii, cu furnizorul de formare cu care angajatorul a incheiat contractul de prestari de servicii de formare profesionala.

■ Evaluarea si certificarea formarii profesionale prin ucenicie la locul de munca se realizeaza in conformitate cu prevederile legale in vigoare privind formarea profesionala a adultilor.

■ Persoanele cu capacitate de munca diminuata sau persoanele cu handicap pot fi cuprinse in programele de formare profesionala prin ucenicie, la recomandarea medicului specialist, potrivit legii.

■ La solicitarea persoanei care a avut statut de ucenic, angajatorul este obligat sa elibereze orice document referitor la activitatea desfasurata in baza contractului de ucenicie.

STATUTUL UCENICULUI

Statutul de ucenic îi conferă acestuia toate drepturile și obligațiile prevăzute de legislația muncii, drepturile și obligațiile prevăzute de Legea nr.279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de legile speciale care reglementează această ocupație.

■ La încheierea contractului de ucenicie, părțile pot conveni ca, la încetarea acestuia:

a) activitatea ucenicului, după obținerea calificării, să continue cel puțin o perioadă egală cu durata contractului de ucenicie, prin încheierea unui contract individual de muncă, în condițiile legii, pentru exercitarea ocupației în care ucenicul a fost calificat, dacă angajatorul a finanțat programul de ucenicie;

b) ucenicul să suporte cheltuielile ocazionate de formarea profesională finanțată de angajator în condițiile în care nu respectă termenii contractuali prevăzuți la lit. a).

■ Ucenicul beneficiază de dispozițiile legale aplicabile celorlalți salariați, în măsura în care acestea nu sunt contrare statutului ucenicului.

■ În vederea formării profesionale a ucenicului, angajatorul are obligația să asigure ucenicului accesul la pregătire teoretică și practică, precum și toate condițiile necesare pentru ca furnizorul de formare profesională autorizat și coordonatorul să își îndeplinească sarcinile în ceea ce privește formarea ucenicului.

COORDONATORUL DE UCENICIE

■ Angajatorul are obligația de a desemna un coordonator de ucenicie care îndrumă ucenicul în vederea dobândirii competențelor profesionale necesare calificării pentru care se organizează ucenicia la locul de muncă.

■ Coordonatorul de ucenicie este salariatul angajatorului sau, după caz, întreprinzătorul persoană fizică autorizată/reprezentantul desemnat al întreprinderii familiale, organizator al uceniciei la locul de muncă, și care are obligația de a colabora cu furnizorul de formare profesională autorizat pentru organizarea, desfășurarea și evaluarea continuă a formării profesionale a ucenicului, pe baza standardului ocupațional corespunzător ocupației în care se califică ucenicul.

■ Persoana care va avea calitatea de coordonator de ucenicie trebuie să îndeplinească, cumulativ, următoarele condiții:

)
este calificata pentru practicarea ocupatiei sau, dupa caz, a activitatii pentru care se organizeaza programul de ucenicie;

b) practica ocupatia sau, dupa caz, activitatea pentru care se organizeaza programul de ucenicie;

c) are o experienta de munca in ultimii 5 ani din care cel putin 2 ani in ocupatia sau, dupa caz, in activitatea pentru care se organizeaza ucenicia;

d) nu are cazier judiciar;

e) este apt din punct de vedere fizic si psihic.

■ Coordonatorul de ucenicie are, in principal, urmatoarele drepturi:

a) sa propuna si sa modifice, dupa caz, planul de activitate al ucenicului;

b) sa comunice in scris angajatorului orice aspect de natura sa influenteze negativ activitatea ucenicului, inclusiv pe aspecte ce tin de colaborarea cu furnizorul de formare;

c) sa propuna acordarea de stimulente sau sanctionarea ucenicului, in conditiile legii;

d) sa primeasca o copie a contractului de ucenicie;

e) sa aiba acces la situatia pregatirii profesionale a ucenicului, in vederea completarii raportului de monitorizare;

f) sa asiste la examenul de absolvire in calitate de observator sau, dupa caz, sa participe ca membru in comisia de examinare.

■ Coordonatorul de ucenicie are, în principal, următoarele obligatii:

a) sa colaboreze cu furnizorul de formare pentru organizarea formarii profesionale a ucenicului;

b) sa elaboreze impreuna cu furnizorul de formare planul de activitate al ucenicului, pe baza standardului ocupational corespunzator ocupatiei;

c) sa indrume ucenicul si sa supravegheze punerea in aplicare a planului de activitate;

d) sa elaboreze lunar, pe baza planului de activitate, raportul de monitorizare a planului de activitate al ucenicului.

SUSTINEREA FINANCIARA A UCENICIEI LA LOCUL DE MUNCA

■ **Finantarea formarii profesionale prin ucenicie la locul de munca se poate realiza din:**

a) resurse proprii ale angajatorilor - toate cheltuielile ocazionate de această participare sunt suportate de acesta, potrivit art. 197 alin. (1) coroborat cu art. 193 lit. d) din Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) sponsorizari ale persoanelor fizice și/sau juridice - se face in conditiile respectarii Legii nr. 32/1994 privind sponsorizarea, cu modificarile si completarile ulterioare, prin incheierea unui contract de sponsorizare care se anexeaza in copie la contractul de ucenicie;

c) fonduri structurale europene - se realizeaza in conformitate cu prevederile Ghidului solicitantului si a regulilor de eligibilitate, în vigoare la data încheierii contractului de ucenicie, cu respectarea condițiilor finanțatorului .

d) bugetul asigurarilor de somaj

e) alte surse legale constituite: donatii, taxe etc.

■ Angajatorul care incheie un contract de ucenicie poate solicita si beneficiaza, la cerere, lunar, din bugetul asigurarilor pentru somaj, pe perioada derularii acestuia, pentru acel ucenic, ***o suma în cuantum de 1.125 lei*** .

✓ Pentru acordarea sumelor din bugetul asigurarilor pentru somaj, angajatorul incheie cu agentia pentru ocuparea fortei de munca, ***in termen de 30 de zile lucrătoare de la data expirării perioadei de proba*** cuprinse în contractul de ucenicie, ***o conventie*** conform modelului prevazut in anexa nr. 5, la HG nr. 855/2013, pentru fiecare contract de ucenicie pentru care se solicita sumele respective.

Sumele solicitate se acorda in limita sumelor aprobate in bugetul asigurarilor pentru somaj cu aceasta destinatie, cu respectarea prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finantele publice, cu modificarile si completarile ulterioare.

Atentie ! In situatia in care conventia nu se incheie in termenul mentionat anterior, angajatorul nu mai beneficiaza de sumele alocate din bugetul asigurarilor pentru somaj, pentru acel contract de ucenicie.

Nu beneficiaza de suma mentionata mai sus, angajatorii care, anterior incheierii contractului de ucenicie, au avut cu persoana in cauza incheiate alte contracte de ucenicie, pentru aceeasi calificare.

✓ In vederea incheierii conventiei angajatorii depun urmatoarele documente:

- a) actul de identitate al ucenicului, in copie;
- b) contractul de ucenicie, inregistrat la inspectoratul teritorial de munca, in copie.

✓ Prevederile nu se aplica:

- a) pe perioada de proba prevazuta in cuprinsul contractului de ucenicie;
- b) pe perioada in care raporturile de munca sunt suspendate.

✓ Suma lunara se acorda angajatorilor proportional cu timpul efectiv lucrat de ucenic, precum si pentru perioada concediului anual de odihna al ucenicului.

✓ Angajatorii care beneficiaza de facilitate sunt obligati sa mentina raporturile de munca ale ucenicilor pe perioada contractului de ucenicie la locul de munca incheiat.

✓ In situatia in care contractul de ucenicie inceteaza anterior datei prevazute in contract, angajatorul este obligat sa restituie agentiei pentru ocuparea fortei de munca sumele incasate de la bugetul asigurarilor pentru somaj pentru respectivul ucenic, plus dobanda de referinta a Bancii Nationale a Romaniei, in vigoare la data incetarii contractului de ucenicie, daca incetarea acestuia a avut loc din motivele prevazute la art. 55 lit. b), art. 56 alin. (1) lit. d) si art. 65 alin. (1) din Legea nr. 53/2003, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.

Informatii suplimentare privind ucenicia la locul de munca sunt oferite la sediul Agentiei Judetene pentru Ocuparea Fortei de Munca Botosani, ce se afla situat pe strada Colonel Tomoroveanu nr.2, sau la numerele de telefon 0231/536791.